

Can Tacó - Turó d'en Roina. Mons Observans

Montornès del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Turó d'en Roina. 08170 - Montornès del Vallès

Coordenades:

Latitud: 41.55148
Longitud: 2.25865
UTM Est (X): 438174
UTM Nord (Y): 4600245

Classificació

Número de fitxa 08136-16
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric Romà
Segle II i I aC
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Assentament (jaciment)
Observacions protecció: BCIN, Acord GOV/179/2008, de 28 d'octubre (DOGC 5255 de 11.11.2008)
Data aprovació: dt., 28/10/2008 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Montornès Av. Llibertat, 2, 08170 - Montornès del Vallès
Autoria de la fitxa KuanUm - Juana María Huélamo Gabaldón. / Ajuntament de Montornès del Vallès

Descripció

El castellum de Can Tacó - Turó d'en Roina és un enclavament romà de caràcter militar construït al segle II aC, en ple període republicà. Situat en una petita elevació (117 metres), era un mirador privilegiat per controlar les importants rutes en la confluència dels rius Mogent i Congost. Per la seva ubicació, avui dia el jaciment està compartit administrativament pels municipis de Montornès i de Montmeló. L'espai arqueològic té una superfície de 1.740 metres quadrats, de planta rectangular. Està disposat en diverses terrasses i s'hi distingeixen dos cossos constructius amb un mínim de catorze àmbits, delimitats per un mur perimetral que tenia funcions de muralla. S'ha localitzat un baluard i una poterna, i s'ha excavat, de forma íntegra, una gran cisterna. A l'àmbit 5, probablement l'estança més gran i luxosa del castellum, hi ha parets amb restes de decoració d'estil pompeïà, consistents en estucs i part d'una motllura denticulada. És un jaciment molt singular pel seu caràcter militar i per la seva cronologia (correspon a l'etapa més bèl·lica i antiga del procés de romanització). Hi ha molt pocs exemples d'assentaments d'aquest tipus a la península ibèrica. Hi devia residir una guarnició de soldats durant uns 80 anys. Després els edificis van ser desmantellats i van restar deshabitats.

Observacions:

L'octubre de 2008 el Govern de la Generalitat va declarar aquest jaciment romà bé cultural d'interès nacional, en la categoria de zona arqueològica.

Història

Descobert l'any 1944, el jaciment va ser excavat poc després pels professors J. Barberà i A. Panyella que van treballar sobre tres cales i van trobar un ganivet de sílex, fragments de mosaics i restes de muralla. L'any 1961 el doctor Ignasi Cantarell va fer noves prospeccions i va documentar restes d'opus testaceum, una placa de plom i estucs vermells. A la dècada dels anys 80, l'arqueòleg J. Sanmartí va trobar restes de ceràmica ibèrica i campaniana. L'assentament s'està excavant des de 2003 dins un gran projecte de recuperació científica i de dinamització cultural, impulsat pels ajuntaments de Montornès i de Montmeló. L'any 2004, l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) es va fer càrrec de la direcció científica de les intervencions arqueològiques, que s'han centrat a identificar les estructures i delimitar el perímetre.

Bibliografia

ALCAIDE, M.; GENÉ, M. ; GUANYABENS, N. (2009). Montornès a la vista. Elements per a la descoberta del patrimoni cultural i natural de Montornès del Vallès. Ajuntament de Montornès del Vallès. GUIDI, J.J. (2012). Montornès del Vallès. Territori i poblament de l'Antiguitat a l'Edat Mitjana. Premi Montornès de recerca històrica, núm. 6. Ajuntament de Montornès.

